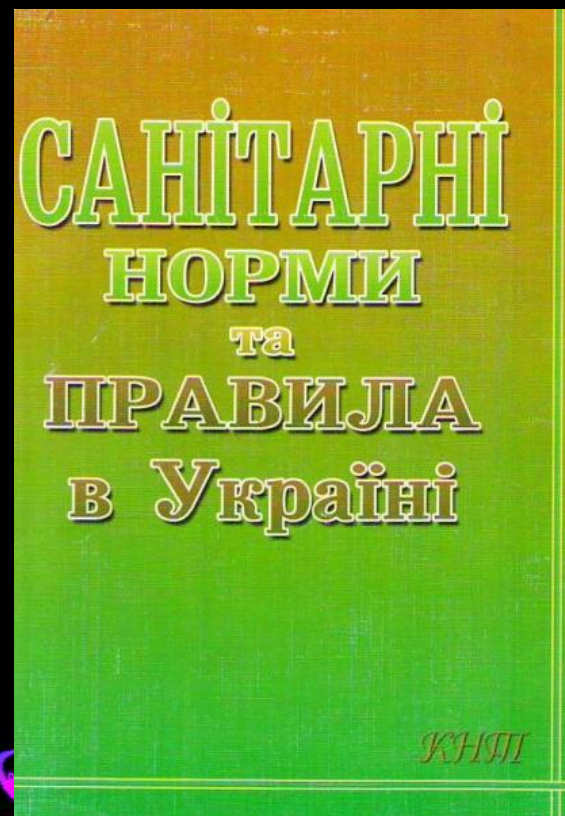

***Гігієна праці та
виробничої санітарії***

*Державні санітарні правила і норми
влаштування, утримання
загальноосвітніх навчальних закладів та
організації навчально-виховного процесу*

Ребус

Фактори виробництва:

o=e

i=e

+ 3 +

<i>так</i>	
<i>ні</i>	✓

Основні поняття охорони праці

Держава створює умови для повної зайнятості працездатного населення, рівні можливості для громадян у виборі професій і трудової діяльності, затверджує програми навчання, підготовки і перепідготовки працівників.

Умови праці

Безпечні
умови праці

Робоче місце

Шкідливий
виробничий
фактор

Небезпечний
виробничий
фактор

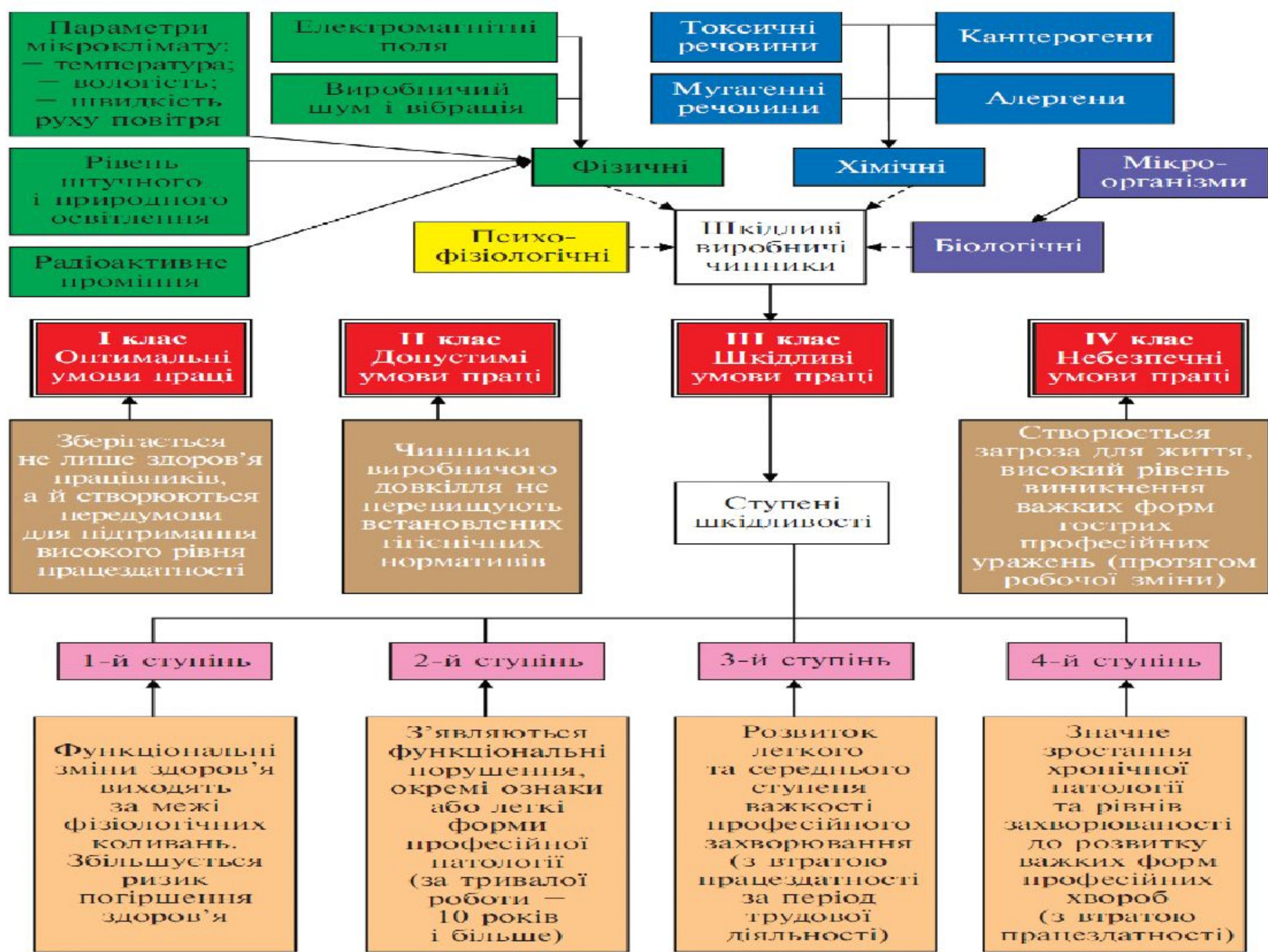

Рис. 30. Гігієнічна класифікація умов праці

Гігієнічна класифікація праці

1 клас – *оптимальні умови праці* – це умови за яких зберігається не лише здоров'я працюючих, але й створюються передумови для підтримування високого рівня працездатності.

2 клас – *допустимі умови праці* – характеризуються такими рівнями факторів виробничого середовища і трудового процесу, які не перевищують встановлених гігієнічних нормативів для робочих місць.

3 клас – *шкідливі умови праці* – характеризуються наявністю шкідливих виробничих факторів, що перевищують гігієнічні нормативи і здатні чинити несприятливий вплив на організм працюючого.

4 клас – *небезпечні умови праці* – характеризуються факторами виробничого середовища, вплив яких створює високий ризик виникнення важких форм гострих професійних уражень, отруєнь, загрозу для життя.

Основні шкідливі виробничі фактори

шум

вібрацію

іонізуюче випромінювання

ультрафіолетове випромінювання

електромагнітне випромінювання

шкідливі речовини

лазерне випромінювання

Шум – сукупність різних за силою і частотою звуків, що заважають сприйняттю необхідних для людини сигналів

Вібрація – механічні коливання твердих тіл, які сприймаються вестибулярним апаратом та дотиком. Джерелом вібрації є механічні, пневматичні та електричні інструменти ударної або обертальної дії.

Іонізаційне випромінювання – будь-який вид випромінювання, взаємодія якого з середовищем призводить до виникнення електричних зарядів різних знаків α , β , γ випромінювання.

Ультрафіолетове випромінювання є електродугове зварювання, плазмове обладнання, газорозрядні лампи.

Лазерне випромінювання
використовують у техніці, медицині

Дія шкідливих речовин
(шкідливі пара, газы тощо)

Джерелами
електромагнітного
випромінювання

є потужні телевізійні та радіомовні станції, вимірювальні прилади тощо

Ступені шкідливих умов праці

I ступінь

Викликає функціональні зміни, які виходять за межі фізіологічних коливань і підвищують ризик погіршення здоров'я.

II ступінь

Приводять до збільшення виробничих захворювань, які виникають після 10 років роботи і більше. Професійна працездатність не втрачається.

III ступінь

Приводить до збільшення рівнів захворюваності з тимчасовою втратою працездатності, до розвитку важких форм профзахворювань (із втратою професійної працездатності).

IV ступінь

Високий ризик появи важких форм гострих професійних захворювань.

Види шкідливих факторів

До **фізичних факторів** належать параметри повітря в приміщенні (температура, вологість, шкідливість, руху повітря), вібрація, шум, нетоксичний пил, пара, різні види випромінювання, небезпечна напруга електричної мережі, освітленість тощо.

До **хімічних** факторів відносяться токсичні – пил, пара і газ тощо.

До **біологічних факторів** відносяться біологічні об'єкти (бактерії, віруси, рослини, тварини).

До **психофізичних факторів** відносяться фізичні та нервово-психічні перевантаження, які пов'язані з тяжкою, монотонною працею тощо.

Умови праці

